

ספטמבר 2025

ערב שנה"ל תשפ"ו

אגרת מראשת החוג לקראת פתיחת שנת הלימודים

תלמידי ותלמידות התואר הראשון במחלקה ללימודי ישראל שלום וברכה

ברכות למצטרפים החדשים לקהילת אוניברסיטת חיפה ולמחלקה ללימודי ישראל ולסטודנטים הממשיכים. כולנו תקווה ששנת הלימודים תשפ"ו תפתח כסדרה ותהיה זו שנה של שגרה מבורכת. עם זאת, אנחנו ערים לקשיים שרבים מכם. חוו ועדיין חווים בתקופה זו ועושים את מירב המאמצים להתחשב בכם ובכן. כפי שחלקכם. אולי כבר התעדכן, החל משנה"ל תשפ"ה המחלקה התתילה לפעול במסגרת אקדמית חדשה של בית הספר ללימודי אזוריים והיסטוריים. מסגרת זו נבנתה תוך חשיבה מעמיקה על התכנים והצרכים של הלומדים לתואר כיום, והיא נועדה להעניק לכם את הכלים והידע המיטביים במהלך התואר. בשנת הלימודים הקרובה ילמדו חלק מהקורסים במסגרת בית הספר, מידע על כך באיגרת נפרדת, ובהמשך השנה ינתן מידע על פעילויות נוספות משותפות.

במכתב שבהמשך תוכלו למצוא הסבר על הקורסים שעליכם. להירשם, בהתאם לשלב הלימודים שבו אתם נמצאים. **הרישום לקורסים יעשה באופן עצמאי דרך [פורטל הסטודנטים](#).**

בכל התלבטות או שאלה בנוגע לקורסים שעליכם. ללמוד ועניינים נוספים הקשורים ללימודים באוניברסיטה אתם מוזמנים ליצור קשר עם ד"ר אליה אתקין, יועצת התואר הראשון, בדוא"ל eetkin@univ.haifa.ac.il

רשמו ביומנים – **יום אוריינטציה לשנה א' יתקיים ב- 20 אוקטובר 2025**, מידע נוסף יועבר בקרוב. יום זה הוא הזדמנות להכיר את המוסד, להתחיל להכיר את חבריכם ללימודים, את אנשי הסגל ואנשי המנהל ולהתרגש.

מצפים לראותכם בקורסים, במסדרונות ובאירועים

ד"ר יהודית ברונשטיין, ראשת המחלקה, ד"ר משה נאור, ראש המחלקה הנכנס (תשפ"ו) וסגל המרצים

והמרצות

רשימת קורסי ב"א, המחלקה ללימודי ישראל- תשפ"ו

הלימודים בתואר ראשון במחלקה ללימודי ישראל במסגרת דו-חוגי כוללים:

- קורסים של המחלקה ללימודי ישראל- לפחות 32 נ"ז במשך כל התואר
- קורסים של בה"ס ללימודי אזוריים והיסטוריים- 16 נ"ז במשך כל התואר
- לימוד של אשכול העשרה (ראו מידע בהמשך)- עד 12 נ"ז במשך כל התואר

לימודי אנגלית עד לרמת פטור (נדרש רק ממי שהתקבל לאוניברסיטה ללא פטור מאנגלית)

כל המסגרות הללו נועדו לאפשר לכם לרכוש במסגרת התואר השכלה רחבה ומשמעותית בתחום שבחרתם ומיומנויות וידע בתחומים נוספים. כל אלו יכשירו אתכם להמשך לימודים אקדמיים ובהמשך דרככם בעולם העבודה.

מתווה לימודים במחלקה ללימודי ישראל

תוכנית הלימודים במסלול הדו חוגי מסתכמת ב-60 נ"ז (נקודות זכות = המשקל האקדמי שניתן לכל קורס, בכל מחלקה).

התוכנית מורכבת משלושה (3) סוגי קורסים:

שיעור מבוא, שיעור בחירה/מתקדם (אשר מתקיים בשיעור פרונטלי או קמפוס שדה) וסמינריון.

על הסטודנט לוודא שלפחות 32 נקודות זכות בתכנית הלימודים שלו הם קורסים מהמחלקה ללימודי ישראל!

כיצד תדעו לזהות שהקורס הוא מהמחלקה? מספר החוג ללימודי ישראל הוא **115**. מספרי הקורסים של המחלקה ללימודי ישראל יראו איפוא כך 115.1413. המספר שאחרי הנקודה 115.1413 היא דרג/רמת הקורס – במקרה זה ה-1, משמעו שזהו קורס בדרג 1 (שיעור שנה א'). וקורס 115.2202 - הוא קורס בדרג 2 (שיעור בחירה שנה שנייה) וכן הלאה.

בנוסף, מתוך 60 נ"ז לתואר, מחויב הסטודנט להשלים במהלך התואר 16 נ"ז מקורסי החובה של בית הספר ללימודים אזוריים והיסטוריים. כמו כן, ניתן לצבור עד 12 נ"ז באשכולות הלימוד הנלווים (קורסי דרג 2 ו-3 בהתאם למפורט בהמשך).

יום ההוראה של הקורסים לתואר ראשון במחלקה ללימודי ישראל רוכז ליום **רביעי**

הסטודנטים לתואר ראשון – שנים ב' וג' (ומ"א שנה ב'), מחויבים ללמוד **בקמפוס החוגי של ד"ר אליה אתקין**. הקורס יתקיים בסמסטר א' ויהיה מבוסס על מפגש זום ומספר סיורים שהתאריכים שלהם ימסרו מראש, 2 נ"ז. הקמפוס יכלול שני סיורים, בתאריכים 3 בדצמבר 2025 ו-13 בינואר 2026.

בנוסף בתחילת הסמסטר, ב-19 בנובמבר 2025, יתקיים מפגש זום למשתתפי הקורס ומפגש זום נוסף יתקיים לקראת סוף הסמסטר, ב-20 בינואר 2026.

שנה א: (דרג 1)

קורסים של המחלקה ללימודי ישראל:

סמסטר א (קורסי חובה):

- 115.1593 - ממשל ופוליטיקה בישראל, ד"ר אסף שמיס, יום ד', 10-8.30, 2 נ"ז
- 115.1216 - למה הארץ נראת כך? סוגיות בגאוגרפיה היסטורית של ארץ ישראל, 1967-1900, ד"ר אסף זלצר (קורס מתוקשב), 2 נ"ז

סמסטר ב (קורס חובה)

- 115.1592 - היסטוריה ישראלית בעת החדשה, ד"ר אליה אתקין, יום ד', 14.00-12.00, 2 נ"ז.

קורסי חובה בה"ס ללימודים אזוריים והיסטוריים: בנוסף לקורסי החובה של המחלקה ללימודי ישראל, חובה

בשנה א' להירשם גם לשלושה קורסים מביה"ס ללימודים אזוריים והיסטוריים (סה"כ 10 נ"ז):

- 123.1000 - אוריינות מידע (מתוקשב), ד"ר יהודית ברונשטיין, 2 נ"ז

- 123.1002 - קורס כתיבה, 4 נ"ז

- 123.1100 - מבוא להיסטוריה עולמית, 4 נ"ז

סטודנטים שלא סיימו את קורסי החובה של שנה א', מחויבים להשלים אותם בשנה ב'. זה באחריות הסטודנטים להשלימם.

קורסי בחירה שנה א':

ניתן במהלך השנה הראשונה גם ללמוד שיעורי בחירה וקורסים מאשכולות העשרה. סה"כ הנקודות שניתן ללמוד בשנה א' (קורסי חובה וקורסי בחירה) **הן עד 20 נ"ז**.

תנאי מעבר לשנה ב':

ציון עובר 60 בכל אחד מהמבואות

ציון עובר באוריינות מידע מתוקשב 70

שנים ב'- ג'

שיעורי בחירה (כלומר, שיעורים מתקדמים: שיעורים פרונטליים וקמפוס) (דרג 2): סה"כ ניתן ללמוד בשנים

ב' וג' במחלקה ללימודי ישראל עד 26 נ"ז.

קורסי הבחירה המוצעים במחלקה הם:

סמסטר א'

115.3202- דת ומדינה בישראל- ד"ר דוד ברק גורודצקי, יום ד', 08.30-12.00

115.3602- קולות מן השוליים: היסטוריה של חיי היומיום בין הים לירדן במאה העשרים, ד"ר אליה

אתקין, יום ד', 12.00-16.00

115.1515- מבוא לחברה הישראלית – פרופ' עוז אלמוג (קורס מתוקשב)

115.3604- קמפוס נגב, פרופ' נורית שטובר, קמפוס.

115.3501- קמפוס חוגי- ד"ר אליה אתקין, קמפוס.

סמסטר ב'

115.2599- מהרצל ועד הסטארט-אפ ניישן: טכנולוגיה, ציונות ובינוי אומה, ד"ר אסף שמיס, יום ד,

08.30-10.00.

115.3601- מלחמה וחברה בישראל, ד"ר משה נאור, יום ד, 12.00-16.00

115.3603- בינוי בירה: גיאוגרפיה היסטורית של ירושלים כעיר מחולקת, ד"ר אסף זלצר, קמפוס.

סמינריונים (דרג 3): (פתוחים גם לסטודנטים שנה ב אשר השלימו את חובות האנגלית)

כל סטודנט מחויב לצורך השלמת התואר להגיש שתי עבודות סמינר (6 נ"ז כ"א), סה"כ 12 נ"ז.

סמסטר א

115.3202- דת ומדינה בישראל- ד"ר דוד ברק גורודצקי, יום ד', 08.30-12.00

115.3602- קולות מן השוליים: היסטוריה של חיי היומיום בין הים לירדן במאה העשרים, ד"ר אליה

אתקין, יום ד', 12.00-16.

סמסטר ב

15.3601- מלחמה וחברה בישראל, ד"ר משה נאור, יום ד, 12.00-16.00

115.3603- בינוי בירה: גיאוגרפיה היסטורית של ירושלים כעיר מחולקת, ד"ר אסף זלצר, קמפוס.

קורסי חובה מבה"ס להיסטוריה שנים ב' – ג'* (סה"כ 6 נ"ז)

קורסים מהמקבץ - מדעי הרוח והעולם שמסביבנו - 2 נ"ז

קורסים מהמקבץ - מדעי הרוח היישומים (Public Humanities) - 4 נ"ז

קורסים באנגלית:

סימו לב – סטודנטים שהתקבלו עם פטור באנגלית מחויבים ללמוד שני קורסי תוכן באנגלית! סטודנטים ברמת סיווג מתקדמים ב' ילמדו את הקורסים הבאים: מתקדמים ב' וקורס תוכן אחד באנגלית. אנו ממליצים ללמוד קורסים באנגלית המועברים במחלקה במסגרת התכנית הבינלאומית של המחלקה ללימודי ישראל לתואר שני, המתקיימים באנגלית.

הערות:

- סטודנטים שיש להם הכרות (מורי דרך - 15 נ"ז, תו תקן- 12 נ"ז) מחויבים בשנה א' בקורסים של בית הספר ללימודים אזוריים והיסטוריים כפי שפורטו כאן. הסטודנטים הללו אינם מחויבים בקורסי המבוא של המחלקה (קורסי החובה) אך אנחנו ממליצים ללמוד גם את הקורסים הללו.
- חלק מהקורסים בתואר שני של המחלקה פתוחים גם עבור תלמידי שנה ג' ב"א אשר סיימו את חובת האנגלית.

סיורים

תלמידי המחלקה מחויבים להשתתף במינימום 8 ימי סיור במשך כל שנות הלימודים. סיורים שיערכו במלחקות/חוגים אחרים לא ייחשבו (אלא במקרים חריגים ולפי אישור מוקדם של יועץ ב.א.).

עוד דברים שצריך לדעת:

כפי שציינו למעלה הלימודים לתואר ראשון בנויים מעוד שני מרכיבים:

1. אשכול העשרה

כל סטודנט המתחיל לימודיו לתואר הראשון נדרש ללמוד אחד מששת אשכולות הלימוד שלא מתחום לימודיו המפורטים בתקנון הלימודים לתואר ראשון בהיקף של 12 נ"ז. ניתן ללמוד את הקורסים במהלך כל שנות התואר. השלמת לימודים אלו מהווה תנאי לקבלת התואר. ניתן לקחת כל קורס מרשימת היצע הקורסים בתכנית. רשימת הקורסים מופיעה באתר התכנית: <http://woh.haifa.ac.il>

2. אנגלית

* רשימת הקורסים משתנה ותתפרסם כל שנה

חובה על כל סטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית כחלק מחובותיו לתואר. עמידה בחובה זאת היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3 (רישום לסמינריונים). על מנת לסווג את רמת ידיעותיו של המועמד בשפה האנגלית או להעניק פטור מהם, מחויב הסטודנט בבחינת סיווג באנגלית (פסיכומטרי/אמיר/אמירם) כחלק מתנאי הקבלה לאוניברסיטה. ישנן ארבע רמות סיווג באנגלית ועל כל סטודנט ללמוד קורסי אנגלית בהתאם לסיווגו בבחינות הכניסה. פירוט ניתן לקרוא באתר היחידה לימודי אנגלית שפה זרה [/https://engfor.haifa.ac.il](https://engfor.haifa.ac.il) או בשנתון.

הצגנו כאן גם ובעיקר היבטים בירוקרטים. שאנו מקווים יסיעו לכם בהרכבת מערכת הלימודים והם הכרחיים לצורך השלמת התואר. אבל אל תשכחו כי עליכם ועלינו להתרכז יחדיו באתגרים הגדולים והם: רכישת השכלה, העצמת המיומנויות האישיות והערכות משותפת למאה ה-21.